

รายงานการประชุม^๑
คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
วันศุกร์ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ผ่านวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล
และห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ ตึกเตี้ยมคอมกฤต กรมป่าไม้

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
๓. นายสุภัทร จำปาทอง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๔. นายประยูร อินสกุล รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นางสาวแมรรี่ วรรธ รองปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๖. นายอารุณ บุญชัย ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
แทน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๗. นายโภมล จิรชัยสุทธิกุล รองเลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
แทน เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๘. พลตำรวจโท สุรพล อယุ่นุช ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจนายอำเภอแห่งชาติ	กรรมการ
แทน ผู้บัญชาการตำรวจนายอำเภอแห่งชาติ	
๙. นายพรชัย ชลอวนิชกุล อธิบดีอัยการสำนักคดีพิเศษ	กรรมการ
แทน อัยการสูงสุด	
๑๐. พลตรี จิรวัฒน์ พันธ์สวัสดิ์ รองผู้อำนวยการศูนย์การประสานการปฏิบัติ๔	กรรมการ
แทน ผู้อำนวยการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	
๑๑. นางสาวสุขใจ เตชะศุภบุญ ผู้อำนวยการกองบริหารการค้าสินค้าทั่วไป กรมการค้าต่างประเทศ	กรรมการ
แทน ปลัดกระทรวงพาณิชย์	

๑๒. นายสิทธินันท์ มนิตรกุล ผู้อำนวยการกองความมั่นคงภายในประเทศไทย รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง แทน เลขาธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นางสาวแแคทรียา ปทุมรส ผู้อำนวยการกองกิจการเพื่อการพัฒนาองค์กรระหว่างประเทศ แทน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๔. นายพีระพงษ์ บุญแสง ผู้อำนวยการกองศึกษาและพัฒนาโรงไฟฟ้าฐาน แทน ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑๕. นางสาวนุชจรี วงศ์สันต์ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน แทน เลขาธิการสภาพน้ำการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖. นายพยุงศักดิ์ ครเรภิญ ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๗. นายพงศ์เทพ ไชยมุกด์ รักษาราชการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการปกครอง แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๘. นายอนุสรณ์ รังสิพานิช รักษาการนักภูมิสารสนเทศเชี่ยวชาญ แทน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๙. นายขวัญชัย ดวงสถาพร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้	กรรมการ
๒๐. นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรป่าไม้	กรรมการ
๒๑. นายประชา คุณธรรมดี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. นายจำลอง โพธิ์บุญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๒๓. นายกอบศักดิ์ วันรงค์ชัย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งดำรงตำแหน่งคณะกรรมการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๒๔. นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการและเลขานุการ
๒๕. นายอดิศร นุ่นดำรงค์ อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นายโสภณ...	

๒๗. นายໂສກຄນ ທອງດີ
ອົບດີກຣມທະນາຄານທາງທະເລແລະຫຍຸ້ງ

ກຣມກາຮແລະຜູ້ຊ່ວຍເລຂານຸກາຮ

ກຣມກາຮຜູ້ໃນມາປະໜມ ໙ີ້ຈາກຕິດກາຮກົງ

๑. ນາຍເຈົ້າກັ້ວທຣ ປະຢູ່ຮສີທີ
ຜູ້ທຽບຄຸນວຸฒິດ້ານທະນາຄານປໍາໄນ້
๒. ນາຍບັນທູຮ ເສຣບັນດືໂຣຕົມ
ຜູ້ທຽບຄຸນວຸฒິດ້ານສັງຄນ

ກຣມກາຮ

ກຣມກາຮ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະໜມ

๑. ນາງພຣເພື່ອ ວວວິລາວວັດຍ
ຜູ້ອໍານວຍກາຮອງຄົກກາຮອງອຸຫາກຮຽມປໍາໄນ້
๒. ນາຍສມສັກດີ ສຣາພໂກໂຄສລກຸລ
ຮອງອົບດີກຣມປໍາໄນ້
๓. ນາຍປະກິດ ວົງສົກລະນະກຸລ
ຮອງອົບດີກຣມອຸຫາຍານແຫ່ງໜາຕີ ສັຕິປ່າ ແລະພັນຮູ້ພື້ນ
๔. ຄະນະທຳການຮອງນາຍກັບມືນຕີ (ພລເອກ ປະວິຕຣ ວົງເສົງສຸວະຮຣນ)
๕. ຄະນະທຳການຮັບມືນຕີວ່າກາຮກະທຽບທະນາຄານຫາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ
๖. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບທະນາຄານຫາຕີແລະສິ່ງແວດລ້ອມ
๗. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານອັນກາສູງສຸດ
๘. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບພລັງງານ
๙. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບກາຮຕ່າງປະເທດ
๑๐. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບກາຮທ່ອງເຖິງເຖິງກີ່ພາ
๑໑. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານສັກວິກາມມິ່ນຄົງແຫ່ງໜາຕີ
๑໒. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບເກົ່າກະຕົວແລະສ່ວນ
๑໓. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບພານີຍ
๑໔. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບມາດໄທ
๑໕. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບສຶກຫາກີກາ
๑໖. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກະທຽບພານີຍ
๑໗. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານສັກພັນການເສຣບັນດືໂຣຕົມແລະສັງຄນແຫ່ງໜາຕີ
๑໘. ເຈົ້າໜ້າທີ່ອ່ານົກກາຮອງອຸຫາກຮຽມປໍາໄນ້
๑໙. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານຄະນະກາຮກອຸ່ນໝົງ
๒໐. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານຕໍ່ກະທຽບແຫ່ງໜາຕີ
๒໑. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກບປະມານ
๒໒. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກອງອໍານວຍກາຮກະຫາວັນກາຍໃນຮາຊາມາຈັກ
๒໓. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຳນັກງານພັນນາເທັກໂນໂລຢີວິກາສແລະກຸມືສາຮສນເທັກ (ອົບດີກຣມຫາໜີ)
๒໔. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກຣມປໍາໄນ້
๒໕. ເຈົ້າໜ້າທີ່ກຣມອຸຫາຍານແຫ່ງໜາຕີ ສັຕິປ່າ ແລະພັນຮູ້ພື້ນ
๒໖. ເຈົ້າໜ້າທີ່ມາວິທາຍາລັບເກົ່າກະຕົວສາສຕົງ

ຈຳນວນ ໭ ດັນ

ຈຳນວນ ១ ດັນ

ຈຳນວນ ៥ ດັນ

ຈຳນວນ ៣ ດັນ

ຈຳນວນ ៣ ດັນ

ຈຳນວນ ៣ ດັນ

ຈຳນວນ ៣ ດັນ

ຈຳນວນ ១១ ດັນ

ຈຳນວນ ២ ດັນ

ผู้ชี้แจง

๑. นายพงศ์บุณย์ ปองทอง

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (หัวหน้ากลุ่มการกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติ)

๒. นายกิตติพงศ์ ตั้งกิจ

คณวันศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ) ประธานกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ใน การประชุมครั้งนี้ เป็นการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ มีเรื่องเพื่อพิจารณาที่มีความสำคัญ ดังนี้

(๑) ร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

(๒) ร่างพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ มอบหมายให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอดิศร นุชธรรมรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการประชุม คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเรียบร้อยแล้ว โดยมีกำหนดรับความเห็นการแก้ไขรายงานการประชุม ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ปรากฏว่า มีผู้แจ้งข้อแก้ไขรายงานการประชุมดังกล่าว จำนวน ๒ หน่วยงาน ดังนี้

(๑) กระทรวงพาณิชย์ ขอแก้ไข

- หน้า ๑๐ ข้อที่ ๔ และหน้า ๑๓ ข้อสังเกตที่ ๒ จาก "นายบุญฤทธิ์" เป็น "นายบุณยฤทธิ์"

(๒) กรมศุลกากร ขอแก้ไข

- หน้า ๑๐ จาก "๓. นายกิตติ สิทธิสมพันธ์" เป็น "๓. นายกิตติ สุทธิสมพันธ์"

- หน้า ๑๐ ข้อ ๒.๒ จาก "นิยามของไม้ประรูป..." เป็น "นิยามของไม้ประรูป..."

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการของคณะกรรมการภายนอกคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ มอบหมายให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอดิศร นุชธรรมรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

(๑) คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

รวมจำนวน ๒๒ ครั้ง และดำเนินการจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะนำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุมในวาระต่อไป

๒) คณะกรรมการด้านกฎหมายป่าไม้ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการเร่งรัด และผลักดันการจัดทำอนุบัญญัติเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ครั้ง และจะนำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุมในวาระต่อไป

๓) คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อเตรียมความพร้อมในการกำหนดแนวทาง การดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ครั้ง

๔) คณะกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลการส่งออกของไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง จำนวน ๔ ครั้ง และดำเนินการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะนำเสนอต่อที่ประชุมในวาระสืบเนื่องเพื่อพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ ความคืบหน้าของการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มอบให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอดิศร นุชดำรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ และตอบรับต่อความต้องการของประชาชน โดยได้ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘

อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๔ ฉบับ

- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๓๐ ฉบับ
- อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๙ ฉบับ

๒) พระราชบัญญัติสวนป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๘ ฉบับ

- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๗ ฉบับ
- อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ ฉบับ

๓) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘

อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๕ ฉบับ

- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๗ ฉบับ
- อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑ ฉบับ
- ไม่มีความจำเป็นต้องตรา จำนวน ๑ ฉบับ

๔) พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒

อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๕ ฉบับ

- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ
- อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒ ฉบับ

๕) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

- อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๒๙ ฉบับ
- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๖ ฉบับ
 - อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒๓ ฉบับ
 - ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๑ ฉบับ

๖) พระราชบัญญัติส่วนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

- อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๗๕ ฉบับ
- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๕ ฉบับ
 - อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๖๑ ฉบับ
 - ยังไม่มีความจำเป็นต้องตรา จำนวน ๘ ฉบับ

๗) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

- อนุบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ จำนวน ๒๖ ฉบับ
- ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๖ ฉบับ
 - อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๗ ฉบับ
 - ยังไม่มีความจำเป็นต้องตรา จำนวน ๓ ฉบับ

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑) นายวัฒนา ดวงสถาพร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : กฎหมายแต่ละฉบับที่ได้นำเสนอไปข้างต้นนี้ มีการกระจายไปตามหน่วยงานต่าง ๆ เท็นครัวให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยคณะกรรมการพัฒนากฏหมายมีหน้าที่ดูแลกฏหมายให้มีความเป็นเอกภาพ และให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าการออกอนุบัญญัตินอกจากจะต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติแล้ว ควรจะนำนโยบายป่าไม้แห่งชาตามาประกอบในพิจารณาการออกอนุบัญญัติ เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ การให้ความเห็นชอบในมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มอบให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอุดิศร นุชดำรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้รับเรื่องราวเกี่ยวกับการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในมติคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติแล้ว จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

(๑) ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อทำเหมืองแร่ของบริษัท ศิลปาอุตสาหกรรม จำกัด ที่จังหวัดยะลา

(๒) ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีพุธศิลาทอง ที่จังหวัดตรัง

(๓) ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อทำเหมืองแร่ของบริษัท ชีวิตเอนจีเนียริ่ง จำกัด ที่จังหวัดสระบุรี

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑) นายชัยวัฒน์ ดวงสถาพร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : การกำหนดวาระนี้เนื่องจากในการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบและมอบหมายให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะเลขานุการ ดำเนินการให้ความเห็นแทนคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ในกรณีที่เป็นเรื่องที่ไม่ขัดต่อนโยบายของคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงาน โดยเป็นเรื่องที่เป็นอำนาจของหน่วยงาน เช่น กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะเลขานุการ สามารถดำเนินการให้ความเห็นแทนคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แต่สำหรับประเด็นที่จะต้องพิจารณาเพื่อให้ไม่ขัดต่อนโยบายป่าไม้แห่งชาตินั้น ยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบ จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาจัดตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายให้คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติช่วยในการกลั่นกรองในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากคณะกรรมการฯ มีความเข้าใจในเนื้อหาของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ สามารถช่วยพิจารณาแก้ไขในเรื่องดังกล่าว ก่อนที่จะนำเสนอเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ แต่การพิจารณาไม่ควรเป็นอุปสรรคหรือทำให้เกิดความล่าช้า

๒) นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการและเลขานุการ : เห็นด้วยกับนายชัยวัฒน์ ดวงสถาพร ที่ได้นำเสนอมาในข้างต้น ซึ่งในกรณีของลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ และ ๑ ปี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้ว หากเป็นไปได้อาจจะนำเรื่องที่ขอความเห็นเสนอผ่านคณะกรรมการดังกล่าวก่อน

ข้อสังการประชาน เรื่องนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีกรรมการอยู่แล้ว ให้พิจารณาดู อย่าเสียเวลา และให้รับข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและรับข้อสังเกตไปพิจารณา โดยไม่ให้เกิดความล่าช้า

๓.๔ ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พลัด效ก อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ที่จังหวัดสระบุรี

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มอบให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอดิศร นุชดำรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เสนอเรื่องขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พลัด效ก อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ที่จังหวัดสระบุรี มาเพื่อให้คณะกรรมการรับฟัง ที่พิจารณา โดยเป็นเรื่องที่เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และได้มีมติ ดังนี้

๑) อนุมัติตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ห้างนี้ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดมาตรการและเงื่อนไขในการอนุญาตประทานบัตรให้ดักกฎหมาย เป็นจังหวัดภูเก็ตและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งกำกับและติดตามการดำเนินการให้ผู้ที่ได้รับประทานบัตรดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ กฎบัตรและเงื่อนไขในการอนุญาตประทานบัตรอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การทำเหมืองเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมและสามารถลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการฟื้นฟูป่าต้นน้ำและการปลูกป่าทดแทนเพื่อให้พื้นที่ที่ทำเหมืองฟื้นคืนสภาพป่าในระยะต่อไปด้วย

(๒) ให้กระทรวง...

(๒) ให้กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

และสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๑)/๔๒๕๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พลัดแอกอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ที่จังหวัดสระบุรี แจ้งให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิ เพื่อให้ไม่ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๓

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มอบให้อธิบดีกรมป่าไม้ (นายอดิศร นุชธรรมรงค์) กรรมการและเลขานุการร่วม รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

จากการที่รัฐบาลได้แก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๘๔ โดยการแก้ไขมาตรา ๗ ทำให้ไม่ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้หวงห้าม รวมถึงมีประชาชนบางส่วนที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีความสนใจในการปลูกไม้หวงห้าม ซึ่งถือว่าเป็นไม้มีค่าทางเศรษฐกิจที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและใช้เป็นหลักประกันในอนาคต จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจในการปลูกให้กับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว แต่ยังมีความกังวลในเรื่องของการตัดไม้มาใช้ประโยชน์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ จึงเร่งผลักดันในการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการตัดไม้หวงห้ามในพื้นที่ ส.ป.ก. ให้ไม่ที่ปลูกขึ้นบนที่ดินดังกล่าว ไม่เป็นไม้หวงห้าม การตัดหรือการโคนไม้ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนได้เกิดความมั่นใจในการปลูกไม้ดังกล่าว และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนหันมาสนใจปลูกไม้มีค่าในที่ดิน ส.ป.ก. ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐมากยิ่งขึ้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และลงนามในประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิเพื่อให้ไม่ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าวไม่เป็นไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๖๓ ทำให้ไม่ที่ปลูกขึ้นบนที่ดิน ส.ป.ก. และมีหลักฐาน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ข ส.ป.ก. ๔-๐๑ ค และ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ช ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม ซึ่งมีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ และผลของการประกาศดังกล่าวทำให้การตัดหรือโคนไม้ การแปรรูปไม้ การมีไว้ในครอบครองซึ่งไม่ที่ปลูกขึ้นในที่ดินดังกล่าว ไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผลของประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าว เมื่อมีผลบังคับใช้แล้ว จะทำให้ราชภูมิที่ครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. ประมาณ ๓๕ ล้านไร่ จำนวนประชาชนประมาณ ๒ ล้านราย ได้รับประโยชน์จากการออกประกาศดังกล่าว ทำให้การตัดหรือโคน การแปรรูปไม้ หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งไม่ที่ปลูกในที่ดินดังกล่าว สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่อีกต่อไป

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑) นายชวัญชัย ดวงสถาพร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แก่ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยการแก่ไขมาตรา ๗ ทำให้มีทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่เป็นไม้ห่วงห้าม เช่น พื้นที่ ส.ป.ก. แต่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๔ กล่าวถึงนิยามของคำว่า “เกษตรกรรม” ซึ่งไม่รวมถึง “การปลูกไม้มีค่า” ดังนั้น เห็นควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรจุคำว่า “การปลูกไม้มีค่า” ลงในนิยามของคำว่า “เกษตรกรรม” ในพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อสร้างกลไกในอนาคตหรือสร้างการจัดสรรงบประมาณหรือเพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่ ส.ป.ก.

๒) นายประยูร อินสกุล ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะรับไปดำเนินการ

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

ขอขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง การขออนุญาตส่งออกไม้สักสวนป่าออกจำหน่ายต่างประเทศ และการขอยกเว้นพิกัดอัตราอากรขาออก และขอขอบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง ห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยุง รวมทั้งห้ามการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร (รายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษารายละเอียด และผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการ มอบหมายให้รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายพงศ์บุณย์ ปองทอง) ประธานอนุกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง รายงานต่อที่ประชุมว่า การขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่อง การขออนุญาตส่งออกไม้สักสวนป่าออกจำหน่ายต่างประเทศ และการขอยกเว้นพิกัดอัตราอากรขาออก และขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง ห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยุง รวมทั้งห้ามการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ได้เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติมาแล้วจำนวน ๒ ครั้ง ซึ่งที่ประชุมมีข้อกังวลในประเด็นหลัก ๆ ดังนี้ (๑) ข้อมูล (๒) การลักษณะไม้ในป่าธรรมชาติ และ (๓) เรื่องผลกระทบต่อการบริโภคไม้ในประเทศไทย โดยเฉพาะไม้สัก ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการประชุมจำนวน ๔ ครั้ง เนื่องจากข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เป็นระบบ ดังนั้น ฝ่ายเลขานุกรรมการฯ จึงได้ประสานคณะกรรมการศาสตร์และคณะกรรมการศรษณ์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลกระทบต่อการส่งออก

ทั้งนี้ สรุปผลการประชุมของคณะกรรมการฯ จำนวน ๔ ครั้ง ที่ประชุมมติเห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่า และไม้พะยุง กรณีไม้สัก ให้ส่งออกไม้สักสวนป่าของภาคเอกชนได้ ทั้งไม้ท่อนและไม้แปรรูป โดยต้องมีระบบการรับรองไม้ สำหรับไม้พะยุงเห็นชอบให้มีการส่งออกไม้พะยุงในอนาคตได้ โดยต้องมีระบบการรับรองไม้ที่มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) โดยในระยะแรกเริ่มจากการอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เนื่องจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีไม้พะยุงที่พร้อมตัด ประมาณ ๑,๔๐๐ ไร่ เพื่อเป็นการศึกษาตลาดและไม้พะยุงของภาคเอกชนยังโตไม่พอ

ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้กรรมป่าไม้ดำเนินการใน ๔ ขั้นตอน ก่อนเสนอขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้ (๑) ข้อมูลครบถ้วน (๒) ระบบป้องกันการลักลอบตัดไม้ในป่าธรรมชาติ (๓) ระบบการจัดการเชิงพาณิชย์ และ (๔) การส่งออก โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในปี ๒๕๖๕ และข้อมูลหมายให้นายกิตติพงศ์ ตั้งกิจ อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รายงานผลการศึกษาของคณะอนุกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง ดังนี้

๑) กรณีไม้สัก

๑.๑) สถานการณ์ไม้สักทั่วโลก จากการรวบรวมข้อมูลไม้สักโลกจาก International Union of Forest Research Organizations (IUFRO) International Tropical Timber Organization (ITTO) และ Food and Agriculture Organization (FAO) และข้อมูลไม้สักในประเทศไทย จาก กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมพัฒนาที่ดิน องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ และภาคเอกชน พบว่า สถานการณ์ไม้สักในป่าธรรมชาติทั่วโลกมีประมาณ ๑๙๑ ล้านไร่ ซึ่งเกือบครึ่งหนึ่งพบอยู่ในประเทศไทย ลาว ตามลำดับ ส่วนไม้สักสวนป่าพบในแถบทวีปเอเชียเป็นส่วนใหญ่ ประมาณ ๒๗-๔๓ ล้านไร่ ความต้องการใช้ไม้สักท่อน ประมาณ ๒.๐ - ๒.๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยเป็นผลผลิตไม้สักจากป่าปลูกประมาณ ๑ - ๑.๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ผู้นำเข้าไม้สักรายใหญ่ของโลก ได้แก่ ประเทศไทย และจีน ตามลำดับ ส่วนไม้สักท่อนจากป่าธรรมชาติของประเทศไทยเมียนมาร์ ประมาณการไว้ที่ ๕๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี (ข้อมูลก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๗) ส่วนความต้องการใช้ไม้สักแปรรูป ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยผู้ผลิตไม้สักแปรรูปรายใหญ่คือประเทศไทย เมียนมาร์ เนื่องจากมีการเปลี่ยนนโยบายในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้ประเทศไทยเมียนมาร์หันมาส่งออกไม้สักแปรรูป ซึ่งมีกำลังผลิตมากถึงร้อยละ ๔๙ ของผู้ผลิตไม้สักแปรรูป และมีผู้นำเข้ารายใหญ่ ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินเดีย ไนจีเรีย เกาหลี ตามลำดับ ทั้งนี้ ราคามิ้นสักมีการกำหนดราคาไม้สักสวนป่าในตลาดโลก ขึ้นอยู่กับความต้องการและปริมาณไม้สักในเวลานั้น ๆ ซึ่งทำให้มีความผันผวนของราคา

๑.๒) ข้อมูลแหล่งปลูกไม้สักสวนป่าในปัจจุบันของประเทศไทย

- การสำรวจข้อมูลไม้สักจากภาคต่างดาวเทียม โดยกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า พื้นที่ที่สำรวจการใช้ที่ดินซึ่งเป็นการใช้ที่ดินทั้งในและนอกพื้นที่เขตป่าตามกฎหมาย พบริมฝายของประเทศไทย ประมาณ ๑,๓๕๓,๗๐๖ ไร่ โดยพบมากที่สุดในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ ๘๑ ของพื้นที่ที่พบไม้สักทั้งประเทศไทย

- การสำรวจข้อมูลไม้สักจากการขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า โดยกรมป่าไม้ พบว่า มีพื้นที่ขึ้นทะเบียนเป็นสวนป่าสักทั้งสิ้น ๑,๓๑,๑๔๓ ไร่ โดยภาคเหนือมีการขอขึ้นทะเบียนที่ดินสวนป่าสักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๓๓

- การสำรวจข้อมูลไม้สักในพื้นที่อนุรักษ์ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นการสำรวจโดยการนับจำนวนต้น และคำนวณเป็นปริมาตร พบว่า มีปริมาณไม้สักรวมทั้งหมด ๓๐,๖๒๒,๕๒๐ ต้น คิดเป็นปริมาตรไม้สักทั้งหมด ๑๔,๕๒๗,๕๑๐ ลูกบาศก์เมตร และพบการกระจายตัวของไม้สักใน ๑๕ จังหวัดของภาคเหนือรวมกันถึง ๒๙ ล้านต้น

- ข้อมูลผลผลิตไม้สักสวนป่าที่สามารถทำเป็นสินค้าได้ขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า มีผลผลิตไม้สักที่สามารถทำเป็นสินค้าไม้ รวมทั้งสิ้น ๔๖๐,๔๒๓.๔๗๗ ไร่ โดยมีไม้สักที่มีอายุ ๓๐ ปี ประมาณ ๓๓๒,๔๗๑.๓๕๐ ไร่

- การสำรวจข้อมูลการนำเข้าและส่งออกไม้สัก โดยกรมศุลกากร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๖๒ พบว่า การนำเข้าไม้ท่อนและไม้แปรรูปสัก เฉลี่ยประมาณ ๑๒๘,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี และการส่งออกไม้ท่อนและไม้แปรรูปสัก เฉลี่ยประมาณ ๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี

๑.๓) รูปแบบตลาดไม้สักภายในประเทศ แบ่งตลาดไม้ตามประเภทของผลิตภัณฑ์หลักในประเทศ ดังนี้

- ตลาดไม้ประดุจ หน้าต่าง ส่วนมากอยู่ทางภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดแพร่ นิยมใช้ประดุจและหน้าต่างทำจากไม้สัก ซึ่งมีความทนทานต่อการทำลายของปลวก

- ตลาดไม้สำหรับก่อสร้างบ้านเรือน เนื่องจากไม้สักสวนป่ามีราคาถูก ซื้อขายง่าย ไม่ต้องเสียค่าขนส่งไกล ทำให้ประชาชนในพื้นที่นิยมซื้อไม้สักไปใช้ในการสร้างหรือซ่อมแซมบ้านเรือน

- ตลาดไม้เฟอร์นิเจอร์ ส่วนมากอยู่ในแถบภาคกลาง สำหรับไม้สักตัดขยายระยะที่มีขนาดเล็ก โดยผู้ปลูกและผู้ประกอบการจะทำเฟอร์นิเจอร์ ได้แก่ ชิงช้า ศาลาน และเก้าอี้สนาม เพื่อใช้ในท้องถิ่น

- ตลาดไม้ปราสาท เป็นการต่อไม้ด้วยวิธีปราสาทนิ้ว (Finger joint) มีการนำไม้สักขนาดเล็กมาตัดต่อ กันเพื่อเพิ่มความแข็งแรง และได้มีขนาดใหญ่ขึ้นใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

ทั้งนี้ แม้ว่าข้อมูลที่มีอยู่จะไม่สามารถระบุปริมาณของการปลูกไม้สักและคุณภาพของไม้สักได้อย่างชัดเจน แต่ทำให้ทราบถึงพื้นที่ปลูกไม้สักที่มีมากพอที่จะส่งออกได้ ซึ่งควรดำเนินการคุ้นเคยในเรื่องมาตรการป้องกันและการลักลอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการส่งออกไม้สัก

๒) กรณีไม้พะยุง

๒.๑) สถานการณ์ไม้พะยุง

- ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ มีกฏหมายห้ามตัดไม้ ห้ามทำไม้ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่คุ้มครองของประเทศไทย

- พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๖ ประเทศไทยจึงนำเข้ามาเมือง (ไม่ที่มีลักษณะเนื้อไม้สีแดง) ประมาณ ๓.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยประมาณ ๑.๖ ล้านลูกบาศก์เมตร มาจากประเทศกลุ่มลุ่มน้ำโขง

- พ.ศ. ๒๕๔๔ ประเทศไทยเวียดนาม ห้ามส่งออกไม้ซุงและไม้แปรรูปที่มาจากการบด ธรรมชาติ และควบคุมการส่งออกไม้ทุกชนิดที่ถูกคุกคาม

- พ.ศ. ๒๕๔๕ ประเทศไทยลาว ห้ามตัดไม้ชนิด Dalbergia ทั้งหมดในประเทศไทย

- พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๔๘ ผลกระทบความต้องการที่เพิ่มขึ้นและทรัพยากรที่ลดน้อยลง ทำให้เกิดภาวะฟองสบู่ที่ขยายตัวขึ้นต่อเนื่อง

- พ.ศ. ๒๕๔๙ บริษัทในประเทศไทยเกี่ยวกับสินค้าเครื่องเรือนทรงไม้เติบโตเพิ่มขึ้น คาดเดิม ๔๐%

- พ.ศ. ๒๕๕๔ ราคายังคงเพิ่มสูงในคราวเช่นนี้ ประเทศไทยจึง มีราคายาปลีกถึง ๑ ล้านดอนลาร์สหรัฐฯ โดยพบว่าไม้พะยุงเหลืออยู่ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน (๖๓,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร) และไม่มีการสำรวจอย่างเป็นระบบในไทย และ IUCN (สหภาพเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ) จัดให้ไม้พะยุงเป็นไม้ที่มีความเสี่ยงจะสูญพันธุ์ในระดับโลก

- พ.ศ. ๒๕๕๕ จากการสำรวจในประเทศไทย (จังหวัดจำปาสัก อัตตะปือ เชกออง และบอโลกิคำไซ) ถูกคุกคามอย่างรุนแรงและไม่พบไม้พะยุงที่โตในพื้นที่แล้ว

- พ.ศ. ๒๕๕๖ การผลักดันของประเทศไทยและประเทศไทยเวียดนาม ทำให้ไม้พะยุงถูกเสนอขึ้นบัญชีอนุรักษ์แบบท้ายที่ ๒ ของ CITES ซึ่งห้ามทำการตัดในรัฐที่มีการกระจายของไม้ทั้งหมด ทำให้หยุดการค้าไม้พะยุงทั้งแบบท่อนชุด ไม้แปรรูป และไม้อัดในระดับนานาชาติได้ และในเดือนมีนาคม มีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) เป็นการปกป้องไม้พะยุงจากการค้าที่ไม่ยั่งยืนและผิดกฎหมาย

- พ.ศ. ๒๕๕๗ ราคาก้าบลึกของไม้พะยุงอยู่ที่ ๑๗,๖๓๓ - ๘๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ
ต่อตัน

๒.๒) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐบาลได้มีมติคณะรัฐมนตรีในการห้ามการนำเข้าไม้และสิ่งประดิษฐ์ที่ทำด้วยไม้พะยุงจากราชอาณาจักรกัมพูชาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งห้ามการส่งออกไม้พะยุงทุกรณีออกเป็นราชอาณาจักร

- ประเทศไทยได้ลงนามในเรื่องของการเป็นประเทศภาคีสมาชิกอนุสัญญาไซเตสในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีพะยุง (*Dalbergia cochinchinensis*) บรรจุไว้ในบัญชีแนบท้ายที่ ๒ ของอนุสัญญาไซเตส ตามที่ประเทศไทยได้ยื่นข้อเสนอ โดยควบคุมไม้ท่อน ไม้ที่เลือยแล้ว และแผ่นไม้บาง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทำให้ผู้ที่ประสงค์จะส่งออกหรือนำเข้าไม้พะยุงต้องทำตามกระบวนการขออนุญาตไซเตส (CITES Permit) เพื่อประกอบการนำเข้า ส่งออกและนำผ่าน

๒.๓) ผลการศึกษาข้อมูลแหล่งปลูกไม้พะยุงในปัจจุบันของประเทศไทย

- การสำรวจข้อมูลไม้พะยุงจากการขอขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า โดยกรมป่าไม้พบว่า มีพื้นที่ขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่าไม้พะยุง ทั้งสิ้น ๓,๔๙๖ ไร่ และมีจำนวนต้นพะยุงที่ขึ้นทะเบียน ทั้งสิ้น ๗๕,๙๗๑ ต้น โดยการปลูกไม้พะยุงพบมากในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้และภาคกลาง ตามลำดับ

- การสำรวจข้อมูลไม้พะยุงในพื้นที่อนุรักษ์ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุ์พืช พบว่า ไม้พะยุงมีการกระจายพันธุ์อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก โดยมีการสำรวจปริมาณไม้พะยุงรวมกันทั้งหมด ๑,๓๗๒,๐๐๐ ต้น และคิดเป็นปริมาตรไม้พะยุงทั้งหมด ๒๙๕,๑๔๐ ลูกบาศก์เมตร

- การสำรวจข้อมูลผลผลิตไม้พะยุงที่สามารถทำเป็นสินค้าได้ขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบร่วมกับ ไม้พะยุงที่สามารถทำเป็นสินค้าไม้ รวม ๑,๔๗๕ ไร่

๒.๔) การส่งเสริมการปลูกไม้พะยุงตามแผนงานของกรมป่าไม้

- แผนปฏิบัติงานกิจกรรมเพาะชำกล้าไม้พะยุงและไม้มีค่าในสกุลเพื่อการอนุรักษ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๒๐๐,๐๐๐ กล้า

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ กล้า

- แผนปฏิบัติงานกิจกรรมผลิตกล้าไม้ (งานผลิตกล้าไม้)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพาะชำกล้าไม้พะยุงและไม้มีค่า ๕,๘๕๐,๐๐๐ กล้า

๒.๕) สรุปผลการศึกษา พิจารณาให้สามารถส่งออกไม้พะยุงโดยเป็นไม้พะยุงสวนป่าขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ โดยต้องเป็นการทำลายร่วมกันระหว่างผู้ปลูก ผู้ค้า และหน่วยงานของภาครัฐ เพื่อทดสอบและตรวจสอบหาข้อมูลตลาด เพื่อนำไปสู่การวางแผนไม้พะยุงสวนป่าทั้งระบบในประเทศไทย รวมถึงนำไปสู่การกำหนดราคาไม้พะยุงสวนป่าในประเทศไทยเพื่อการส่งออก และในระยะต่อไปสมควรอนุญาตให้ผู้ที่มีไม้พะยุงตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ขึ้นทะเบียน และเข้าสู่ระบบการรับรองไม้แล้วสามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้โดยผ่านหรือไม่ผ่านองค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ โดยขึ้นอยู่กับข้อมูลจากการค้าไม้พะยุงสวนป่าขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ในระยะแรก หลังจากนั้นจึงทำการอนุญาตการส่งออกไม้พะยุงสวนป่าได้ทุกรูปแบบภายใต้กลไกและสถานการณ์ของตลาด โดยมีเงื่อนไขที่ต้องมีระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทยหรือมาตรฐานการรับรองไม้ต่าง ๆ กำกับการค้าผลิตภัณฑ์

ไม้พะยุงสวนป่า ซึ่งต้องผ่านระบบการออกหนังสืออนุญาตจาก CITES ให้กับผู้ประกอบการที่มีความประสงค์จะส่งออกไม้พะยุงสวนป่าได้ แต่ต้องไม่ขัดกับกฎหมายภายในประเทศไทย

๒.๖) ข้อดี จุดแข็ง และโอกาส

- ประเทศไทยมีนโยบายการส่งเสริมการปลูกไม้เม็ดแบบครบวงจร
- ประเทศไทยมีการใช้นโยบายไม้เศรษฐกิจเพื่อหยุดยั้งการทำลายป่าอนุรักษ์
- ประเทศไทยมีความพร้อมในการอนุรักษ์ไม้พะยุงและไม้เนื้อสีแดง
- ประเทศไทยมีความได้เปรียบในการพัฒนาการเพิ่มนูลค่าไม้พะยุงภายในประเทศ
- ประเทศไทยมีองค์ความรู้ และความได้เปรียบเชิงพื้นที่ในการปลูกไม้พะยุงเศรษฐกิจ
- ประเทศไทยมีนโยบาย กฎหมาย เอื้ออำนวยให้ไม้พะยุงเศรษฐกิจประสบผลสำเร็จ
- ประเทศไทยจะมีไม้พะยุงและไม้ในกลุ่มนี้ไม่สีแดงใช้สอยอย่างยาวนาน หากมีการส่งสัญญาณการใช้ประโยชน์ในนั้นได้ ซึ่งจะทำให้ระบบส่งเสริมการปลูกไม้เพื่อใช้สอยครบวงจร
- ประเทศไทยจะมีเครื่องมือในการจัดการราชาพืชผลเกษตรในมิติใหม่
- ประเทศไทยจะมีโซ่อุปทานไม้พะยุงจะมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- ประชาชนจะได้เข้ามารับโอกาสจากการเติบโตของอุตสาหกรรมไม้เป็นจำนวนมาก
- เกษตรกรและประชาชนไทยจะได้รับโอกาสในการสร้างอาชีพใหม่
- ประชาชนจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้ในระบบการค้าไม้แบบเฉพาะกิจในไม้ลุค่าสูง

๒.๗) ข้อเสีย จุดอ่อน และอุปสรรค

- เพิ่มปัญหาการลักลอบ ปัญหาไม้ส่วนตอในพื้นที่อนุรักษ์ไม้พะยุงขนาดใหญ่
- ราคามีความผันผวน
- ฐานข้อมูลไม้พะยุงต้องได้รับการพัฒนา เพื่อยืนยันข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำต่อไป
- การพัฒนาอุตสาหกรรมแบบมีต่างชาติเป็นผู้นำ
- การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐ อาจทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาด

ข้อสังเกตของที่ประชุม

๑) นายอนรรฆ พัฒนวิบูลย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : จากการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่ผ่านมา กรณีเรื่องไม้สัก ที่ประชุมไม่มีการคัดค้าน เนื่องจากปริมาณไม้ที่มีในสวนป่าค่อนข้างจำกัด และการลักลอบตัดไม้สักในป่ามีแนวโน้มลดลง ส่วนกรณีไม้พะยุง ได้ให้ความเห็นว่าไม่เห็นด้วย เนื่องจากเห็นว่าประเทศไทยยังไม่มีความพร้อม จึงได้มีการเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาข้อมูลให้ครบถ้วน แต่ผลการศึกษา ทำให้ทราบว่าปริมาณไม้พะยุงที่มีขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ ประมาณ ๑,๔๐๐ ไร่ และอาจมีในพื้นที่กรรมสิทธิ์อีกประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ทำให้ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าควรส่งออกไม้พะยุงหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นด้วยกับผลการศึกษาที่เสนอว่าประเทศไทยจะมีความพร้อมในการส่งออกพะยุงในอีก ๓๐ ปี เนื่องจากไม้พะยุงมีการเจริญเติบโตช้า ซึ่งถือว่าเป็นข้อเสนอที่เป็นไปตามข้อเท็จจริง แต่การเสนอว่าให้องค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ทดลองส่งออกไม้พะยุงก่อน โดยที่มีไม้พะยุงเพียง ๑,๔๐๐ ไร่ ซึ่งยังไม่ทราบว่าไม้พะยุงขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้มีจำนวนที่พร้อมตัดฟันมากน้อยเพียงใด และหากมีการอนุญาตให้ส่งออกไม้พะยุงคาดว่าอาจจะมีการส่วนตอเกิดขึ้น เนื่องจากราคาในตลาดโลกยังสูง อีกทั้งยังมีความกังวลเรื่อง CITES ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้เสนอขึ้นบัญชีดังกล่าว โดยเกิดจากการลักลอบตัดฟันและลักลอบส่งออกไปยังประเทศไทยเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้เริ่มดำเนินการจัดการควบคุมการลักลอบตัดฟันในพื้นที่อนุรักษ์อย่างเป็นระบบ เนื่องจากการลักลอบตัดฟันไม้พะยุงในพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีความรุนแรงมากขึ้น จึงเห็นว่ายังไม่ถึงเวลาในการพิจารณาการส่งออก รวมถึงการทดลองส่งออกขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้

๒) นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการและเลขานุการ : ขอเสนอให้มีการแยกพิจารณาใน ๒ ประเด็น คือ ประเด็นไม้สักและประเด็นไม้พะยูง

๓) นายอดิศร นุชธรรมค์ อธิบดีกรมป่าไม้ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ : (๑) กรมป่าไม้มีหน้าที่ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าตามนโยบายของรัฐบาลและตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อลดการบุกรุกและการพัฒนาที่ดินที่ปลูกทดแทน เพื่อเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับประชาชน สำหรับประเด็นการลักษณะตัวไม้ อาจเกิดจากการไม่มีทางออกที่ถูกต้องให้ชาวบ้านหรือผู้ประกอบการ หากภาครัฐมีทางออกที่ถูกต้องภาคประชาชนก็พร้อมจะดำเนินการให้ถูกต้อง เพื่อเป็นแรงจูงใจในการปลูกไม้เศรษฐกิจ (๒) เรื่องการรวมต่อปัจจุบันกรมป่าไม้มีการพัฒนาระบบและอุปกรณ์ให้ดีขึ้นในการตรวจสอบไม้ (๓) การป้องกันมีการดำเนินการอย่างเข้มข้น และ (๔) เนื่องจากไม้พะยูงเป็นไม้ค่า มีราคา และการบริโภค หรือการใช้ประโยชน์ภายในประเทศมีอยามากหรือแทบไม่มีเลย หากไม่เปิดโอกาสให้มีการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ การส่งเสริมการปลูกไม้พะยูงเป็นไม้เศรษฐกิจจะไม่มีความหมาย และประชาชนจะไม่เชื่อมั่นภาครัฐต่อไป

๔) นายประชา คุณธรรมดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : (๑) ประเด็นการส่งออกไม้สัก ยังขาดเรื่องการเปิดเสรีให้เอกชนมีสิทธิ์ส่งออกได้ภายใต้เงื่อนไขการขึ้นทะเบียนรับรองป่าไม้ โดยในระยะต่อไปจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการยกเลิกไม้ห่วงห้ามตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒) ประเด็นการส่งออกไม้พะยูง ในแนวคิดการอนุรักษ์ตามหลักเศรษฐศาสตร์ คือสิ่งใดมีราคาสิ่งนั้นจะอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง เช่น มะลิรัตน์อลาสก้า สหรัฐอเมริกา มีการอนุญาตให้ล่าหมีขาวโดยการขออนุญาตจากทางราชการ ซึ่งปัจจุบันหมีขาวยังไม่สูญพันธุ์ เช่นเดียวกับกรณีไม้พะยูงที่ขึ้นอยู่ในที่ดินของเอกชนหรือองค์กรอุตสาหกรรม ป่าไม้ ควรดำเนินการให้มีระบบเศรษฐกิจรองรับ เนื่องจากภาคเอกชนจะไม่มีแรงจูงใจในการปลูก ดังนั้น ควรใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ เช่น การกำหนดพิกัดอาการของ การจัดทำระบบการขึ้นทะเบียนการรับรองป่าไม้ หรือการจัดการกลไกการตลาด ทำให้มีพะยูงมีมูลค่าในตัว

๕) นายรัณภู เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม : (๑) ไม้สักมีปริมาณที่เหมาะสมในการส่งเสริมการส่งออก (๒) ไม้พะยูงยังมีปริมาณน้อยมากทั้งในส่วนขององค์กรอุตสาหกรรมป่าไม้ที่มีเพียง ๑,๔๐๐ ไร่ และภาคเอกชนยังไม่มีข้อมูลเพียงพอ ซึ่งไม้พะยูงส่วนมากพบอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ หากมีการอนุญาตให้ส่งออกไม้พะยูงจะทำให้สถานการณ์การลักษณะตัวไม้พะยูงในป่าอนุรักษ์รุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีกระบวนการลักษณะตัวไม้พะยูงในเขตชายแดนและในป่าอนุรักษ์อย่างต่อเนื่อง

๖) นายอนรรษ พัฒนวิบูลย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : (๑) ต้องพูดความจริงกับประชาชนว่าไม้พะยูงเป็นไม้ดี ใช้ประโยชน์จากไม้ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๓๐ ปี เช่นเดียวกับกรณีไม้สักที่มีการส่งเสริมให้ปลูกในระยะแรก ๆ (๒) กรณีไม้พะยูง อาจจะไม่สามารถใช้หลักการทางเศรษฐศาสตร์ในเรื่องสิ่งใดมีราคาสิ่งนั้นจะอยู่ได้อย่างต่อเนื่องได้เช่นเดียวกับกรณีงาช้าง ในอดีตงาช้างมีมูลค่าสูงมาก มีการจับกุมยึดของกลางไว้จำนวนมาก จึงมีการเปิดประมูลของกลางเพื่อให้ราคางาช้างและการลักษณะตัวงาช้างลดลง แต่ผลที่ได้กับตรงข้ามยังมีการลักษณะตัวงาช้างมากขึ้น เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นของถูกกฎหมาย อีกทั้งกรณีของเกล็ดลิน จากการที่ได้ขึ้นบัญชี CITES จากบัญชี ๒ เป็น ๑ ทำให้เกิดการส่งออกโดยใช้ใบ CITES ปลอม ซึ่งกระบวนการทุจริตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับทรัพยากรที่มีมูลค่าสูง

๗) นายประชา คุณธรรมดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : ขออ้างอิงจากรายงานผลการศึกษาฯ ว่า จากการสำรวจปริมาณไม้พะยูงในประเทศไทยในปัจจุบันคาดว่ามีปริมาณเหลืออยู่ประมาณ ๑.๓ ล้านก้า คิดเป็นปริมาตร ๓๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และพบว่ามีการขอรับการขึ้นทะเบียนสวนป่าไม้พะยูง ๓,๕๐๐ ไร่ มีผู้ได้รับก้าไม้พะยูงจากหน่วยงานรัฐ และมีการปลูกในภาคเอกชนไปแล้วหลายล้านก้า และหน่วยงานภาครัฐได้จัดเตรียมก้าไม้พะยูงเพื่อการอนุรักษ์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้านก้า เพื่อตอบตามวัตถุประสงค์

ทั้งการอนุรักษ์และการส่งเสริมความต้องการของประชาชนที่สนใจ จากรณีนี้ถ้าไม่ทำให้มีพะยุงมีมูลค่าในตัวเอง สิ่งที่ส่งเสริมไปจะเป็นการสูญเปล่า เนื่องจากตัดขาดไม่ได้ และถือเป็นการส่งสัญญาณจากภาครัฐว่า ไม่ต้องขึ้นทะเบียนไม่ห่วงห้ามหากนำมาใช้และอนุรักษ์ให้ถูกวิธีซึ่งจะแตกต่างกับงาช้างและเกล็ดลิน เพราเว่า ไม่พะยุงสามารถถ่ายทอดได้

๙) นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการและเลขานุการ : (๑) เรื่องนี้คือเรื่องผลการศึกษาฯ เห็นควรรับทราบผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง (๒) กรณีไม้สัก เห็นควรให้กรรมป่าไม้ พิจารณากระบวนการต่าง ๆ รวมถึงมาตรการป้องกันการสมมตอ ก่อนการพิจารณาในครั้งถัดไป และ (๓) กรณีไม้พะยุง เนื่องจากที่ประชุมมีความเห็นหลากหลาย เห็นควรให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเรื่องปริมาณไม้พะยุงที่แท้จริงก่อนการพิจารณาในครั้งถัดไป

ข้อสั่งการประธาน รับทราบ ผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง ให้รับข้อสังเกตต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปพิจารณาและให้ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ก่อนที่จะมีการส่งออกไม้สักและไม้พะยุง

มติที่ประชุม รับทราบรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการศึกษารายละเอียดและผลกระทบเกี่ยวกับการส่งออกไม้สักสวนป่าและไม้พะยุง และรับข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาและศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ก่อนที่จะมีการส่งออกไม้สักและไม้พะยุง

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

๕.๑ ร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ มอบหมายให้นายชัยวุฒิ ดวงสถาพร ประธานอนุกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

(๑) ครอบแนวคิดในการจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ
- แผนปฏิรูปประเทศ
- แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
- อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ
- กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศ
- การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับป่าไม้และสภาพปัญหา
- หลักการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล

เป็นธรรมและยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความมั่นคงของประเทศ

โดยนำนโยบายป่าไม้แห่งชาติที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มาเป็นกรอบในการกำหนดร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

(๒) การประเมินสภาพแวดล้อมการป่าไม้ไทยทั้งในภายในและภายนอก

๕.๑) สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

- กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิอากาศ

(๑) อนุสัญญา...

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (CBD)

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ (The world Heritage Convention)

Heritage Convention)

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)

(๔) การประชุมภาคีป่าไม้แห่งสหประชาชาติ (UNFF)

(๕) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC),

ความตกลงปารีส (Paris Agreement)

(๖) อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar)

(๗) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแพร่สภาพเป็นทะเลราย (UNCCD)

(๘) สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพยากรพันธุกรรมพืชเพื่ออาหารและการเกษตร (ITPGR)

- SDGs

- UNPAF

- UN Agencies (UNDP, UNESCO, UNEP, FAO, UNIDO)

๒.๒) สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

- ปัญหาหลักของการป่าไม้ไทย

- สถานการณ์และแนวโน้มเกี่ยวกับพื้นที่ป่าไม้

- สถานการณ์และแนวโน้มเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้

- โอกาสของการป่าไม้ไทยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม

๓) ข้อมูลที่ใช้พิจารณาจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

- เอกสารทางวิชาการหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ข้อมูลสถานการณ์การป่าไม้ในทุกมิติทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

- ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และบทเรียนที่ผ่านมาของ การป่าไม้ไทย

- ข้อมูลนโยบายและแผนระดับชาติและระดับหน่วยงาน

- ข้อมูลจากการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มเป้าหมายภาคส่วนต่าง ๆ

- ข้อมูลจากการเชิญบุคคลหรือหน่วยงานมาหารือ

- ข้อมูลจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์เน็ต

- ข้อมูลจากประชาชนหรือหน่วยงานที่ส่งมาให้อุปสรรคการฯ พิจารณา

๔) การประชุมในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ เพื่อจัดทำร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ รวมจำนวน ๒๘ ครั้ง โดยได้เชิญภาคส่วนต่าง ๆ มาให้ข้อมูลและปรึกษาหารือ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน และได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติกับคณะกรรมการด้านกฎหมายป่าไม้ จำนวน ๒ ครั้ง

๕) การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ

- การรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้นจากที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้รับความคิดเห็น จำนวน ๓ ประเด็น

- การรับฟังความคิดเห็นผ่านการสัมมนาสร้างการรับรู้นโยบายป้าไม้แห่งชาติและการขับเคลื่อนสู่แผนแม่บทฯ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุ์พิช เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๕๐ คน ได้รับความคิดเห็น จำนวน ๕๕ ประเด็น

- การจัดประชุมรับฟังความคิดของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดโดยหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายป้าไม้แห่งชาติ (กรมป้าไม้) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๑๖๘ คน จาก ๔๗ หน่วยงาน ได้รับความคิดเห็น จำนวน ๙๐ ประเด็น

- การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ อ หน่วยงาน (ทส./ปม./อส./ทช.) ได้รับความคิดเห็น จำนวน ๘ ประเด็น

๖) องค์ประกอบของร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

- ร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ ประกอบด้วย ๗ ส่วน ดังนี้

(๑) ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๑.๑) ความเป็นมาของแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๑.๒) กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๒) ส่วนที่ ๒ การประเมินสภาพแวดล้อมการป้าไม้ของประเทศ

(๒.๑) สถานการณ์และแนวโน้มภัยนอก

(๒.๒) สถานการณ์และแนวโน้มภัยใน

(๓) ส่วนที่ ๓ ความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและแผนระดับชาติกับแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๔) ส่วนที่ ๔ วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ จำนวน ๔ ประการ

(๕) ส่วนที่ ๕ แผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๕.๑) แผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติด้านการจัดการป้าไม้

(๕.๒) แผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป้าไม้และอุตสาหกรรมป้าไม้

(๕.๓) แผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป้าไม้

(๖) ส่วนที่ ๖ การขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติสู่การปฏิบัติ

(๗) ส่วนที่ ๗ ภาคผนวก

(๗.๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป้าไม้แห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๐

(๗.๒) องค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายป้าไม้แห่งชาติ (คปช.)

(๗.๓) คำสั่งคณะกรรมการนโยบายป้าไม้แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป้าไม้แห่งชาติ

(๗.๔) คำสั่งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป้าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป้าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ

(๗.๕) มติคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป้าไม้แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(๗.๖) บทบัญญัตินโยบายป้าไม้แห่งชาติ

๗) ร่างแผนแม่บท...

และ (๔) หากมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะมีการขับเคลื่อนในระดับประเทศ ระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด หรือ ระดับท้องถิ่นจะทำให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๒) นางสาวนุชจรี วงศ์สันต์ ผู้แทนเลขาริการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ :

โครงสร้างของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติฉบับนี้ถือว่ามีความครบถ้วน แต่มีประเด็นเสนอแนะ ดังนี้ (๑) แผนฉบับนี้ใช้คำว่าแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระดับ ๓ และออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ดังนั้นควรมีการพิจารณาเปลี่ยนชื่อของแผนให้สอดคล้องกับแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ โดยอาจเปลี่ยนเป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับแผนแม่บทที่เป็นแผนระดับที่ ๒ (๒) ในส่วนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เมื่อเทียบกับมาตรการที่อยู่ในแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ ควรแสดงความเชื่อมโยงระหว่างมาตรการว่ามาตรการที่กำหนดนั้นตอบสนองต่อนโยบายป่าไม้แห่งชาติอย่างไร (๓) ควรแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของแผนฯ ฉบับนี้ กับแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น (๔) มาตรการ๑๕ มาตรการด้านการจัดการป่าไม้ มีรายละเอียดที่ครอบคลุม แต่ควรปรับมาตรการรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ เช่น การจัดทำแนวเขต การจัดการระบบสารสนเทศหรือการพัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์และการเพิ่มพื้นที่ป่าและรักษาป่าไม้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของแผนฉบับนี้ และ (๕) ประเด็นการปลูกป่าหรือการปลูกไม้เศรษฐกิจ โดยหลักการถือว่าเป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่ป่า แต่หากมองในด้านการสร้างเรื่องความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ การปลูกป่าในลักษณะนี้อาจจะไม่ตอบโจทย์มากเท่ากับป่าอนุรักษ์ เพราะป่าเศรษฐกิจเมื่อถึงกำหนดก็จะมีการตัดออกมาใช้ประโยชน์ การปลูกป่าเศรษฐกิจถือว่ามีประโยชน์ เชน ลดการปลูกพืชไร่ ลดเรื่องการทำลายความสมบูรณ์ของพื้นที่ แต่การส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจจะมีการส่งเสริมทั่วประเทศหรือไม่ เนื่องจากอาจมีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณในด้านการส่งเสริม ดังนั้น ต้องมีความชัดเจนในประเด็นนี้ด้วย

(๓) นายชัยวุฒิ ดวงสถาพร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : (๑) แผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ จะยังคงใช้ชื่อเดิม เนื่องจากได้ศึกษามติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการตั้งชื่อแผนแล้ว และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติได้มีการบัญญัติตามกฎหมายให้ใช้ชื่อนี้ โดยมีลักษณะคล้ายกับแผนระดับที่ ๓ ฉบับอื่น ๆ เช่น แผนแม่บทการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ แผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ตั้งชื่อตามนี้ และเนื้อหาของแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงทุกกระทรวง นอกจากนี้ ยังเคยมีการใช้ชื่อแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการป่าไม้ของประเทศไทยมาแล้ว และการตั้งชื่อในลักษณะนี้ยังไม่ชัดกับมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับเรื่องการกำหนดชื่อแผน (๒) จะรับข้อสังเกตเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของมาตรการในร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติแต่ละด้านไปพิจารณา แต่ข้อเท็จจริงในร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติได้แบ่งออกเป็น๓ ด้าน โดยแต่ละมาตรการมีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งปัจจุบันป่าไม้ของประเทศไทยไม่สามารถใช้เพียงมาตรการเดียวในการแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการต่าง ๆ รวมกัน และแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ตามที่ได้นำเสนอไปข้างต้น แต่หากไม่สามารถรวมกลุ่มมาตรการได้จะขออนุญาตคงไว้ดังเดิม (๓) ประเด็นป่าเศรษฐกิจ ที่จะคงความอุดมสมบูรณ์เหมือนป่าอนุรักษ์ เป็นข้อเท็จจริงตามหลักวิชาการ แต่เป็นป่าเศรษฐกิจที่ใช้ประโยชน์ในอีกรูปแบบ และป่าเศรษฐกิจในปัจจุบันมีการใช้คำว่า forest certification (การรับรองมาตรฐานป่าไม้) ซึ่งจะต้องเกิดความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนั้นจะมีความสมบูรณ์น้อยกว่าป่าอนุรักษ์ แต่ให้ประโยชน์อย่างอื่นต่อประชาชน และ (๔) ในประเด็นที่นายจำลองโพธิ์บุญ เสนอ คณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ จะรับไปพิจารณาดำเนินการ

ข้อสั่งการประชาน เห็นชอบ ให้รับข้อสังเกตของผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ขึ้น และ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอบนคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม เห็นชอบกับร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอด้วยประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับปรุงร่างแผนแม่บทพัฒนาการป้าไม้แห่งชาติให้มีความสมบูรณ์

๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจตุพร บุรุษพัฒน์) กรรมการและเลขานุการ มอบหมายให้ นายอธิศร นุชดำรงค์ อธิบดีกรมป่าไม้ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เสนอต่อที่ประชุมว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... เนื่องจากมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ได้กำหนดให้มีที่ชี้ในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม่ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทนั้นแสดงถึงความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรีให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม ส่วนที่ชี้ในป่าชนิดใดจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้บรรดาไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เกิดแดง ไม้อีเมง ไม้พยุงแกลง ไม้กระพี้ ไม้แดงจัน ไม้ชะยุง ไม้ชิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้มากพลูตึกแทน ไม้กระพี้เขาวาย ไม้เก็ตดำ ไม้อีเจ่า และไม้เก็ตเขาวาย ที่ชี้ในป่า ให้เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๘๔ จนกว่าจะได้มีการตราพระราชบัญญัติที่ออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับไม้กฤษณาซึ่งขึ้นอยู่ในป่า มีการลักลอบตัดโคนเพื่อเอาขั้นกฤษณาที่อยู่ในเนื้อไม้ โดยขั้นไม้กฤษณาและกฤษณาได้ถูกกำหนดเป็นของป่าหวงห้าม ลำดับที่ ๔ ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติกำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว แต่ไม้กฤษณาเป็นไม้ดีมีค่าไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ เช่นเดียวกับไม้เทียนทะเล เป็นไม้ป่าหายาก มีลักษณะทางกายภาพของรากและลำต้นเป็นศิลป์สวยงาม เป็นที่นิยมของนักสะสมต้นไม้ และในปัจจุบันมีราคาก่อนข้างสูง ทำให้มีการลักลอบขุดจากที่ดินของรัฐไปจำหน่ายให้แก่ผู้ที่ชื่นชอบสะสมต้นไม้ ทำให้มีชนิดนี้มีจำนวนน้อยในธรรมชาติติดลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับไม้เทียนทะเลไม่ได้อยู่ในบัญชีไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ทำให้มีภัยหายาศุ่มครองโดยเฉพาะ ดังนั้น เพื่อเป็นการปกปักษ์รักษาไม้กฤษณาและไม้เทียนทะเล ซึ่งปัจจุบันเหลืออยู่ในป่าตามธรรมชาติน้อยมาก จึงสมควรกำหนดให้ไม้กฤษนาเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้หวงห้ามธรรมชาติ และกำหนดให้ไม้เทียนทะเลเป็นไม้หวงห้าม ประเภท ข. ไม้หวงห้ามพิเศษ โดยการกำหนดลงในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติกำหนดไม้หวงห้าม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ในการตราพระราชบัญญัติในคราวเดียวกันนี้

ข้อสังเกตที่ประชุม

๑) นายนรา คุณธรรมดี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ : (๑) ไม่ขัดข้องที่จะเพิ่มชนิดไม้หวงห้ามในพระราชบัญญัติฉบับนี้ และ (๒) เห็นควรเพิ่มภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการเพาะไม้กฤษณาและไม้เทียนทะเลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการอนุรักษ์ไม่เพียงแต่ให้มีของเดิมเท่าที่มีอยู่ แต่ควรมีการขยายและส่งเสริมของใหม่ให้เกิดขึ้นได้

๒) นายโภมล จิรชัยสุทธิกุล ผู้แทนเลขาริการคณะกรรมการกฤษฎีกา : ในหลักการเห็นชอบด้วยแต่รูปแบบและวิธีการเขียนค่อนข้างไม่ถูกต้อง ซึ่งรูปแบบและวิธีการเขียนจะขอรับไปแก้ไขในขั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกាដ้วย

ข้อสั่งการประชาน เที่นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนองค์ประกอบ
คณะกรรมการต่อไป

มติที่ประชุม เที่นชอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนองค์ประกอบ
คณะกรรมการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๖ อื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

(นางสาววรรณ ธนาภิจุ่งเรือง)

(นายอดิศร นุชธรรมรงค์)

อธิบดีกรมป่าไม้

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายจตุพร บุรุษพัฒน์)

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม